

/ Beckman Jenni

6.2.2024

[Arkistotunnus]
[Julkisuusaste]

Fingrid Datahub Asiakastoimikunnan kokous 1/2024

Aika 6.2.2024 klo 9.00–12.00

Paikka Paikka Fingrid Datahub Oy, Läkkisepäntie 23, Helsinki

Läsnä	Elina Kortessalo	Vattenfall Oy (pj)
	Pasi Aho	Fingrid Datahub Oy
	Marjut Puukangas	Fingrid Datahub Oy
	Fredrik Södö	Fingrid Datahub Oy
	Pasi Lintunen	Fingrid Datahub Oy
	Marko Juslin	Fingrid Datahub Oy
	Jenni Beckman	Fingrid Datahub Oy (siht)
	Erika Lietzén	Caruna Oy
	Johanna Haverinen	Keravan Energia Oy (etä)
	Katja Repo-Rautama	Nivos Verkot Oy
	Kalle Hammar	Rejlers Finland Oy (etä)
	Marita Klockars	Vaasan Sähkö Oy (etä)
	Anna Pasma	Oulun Energia Sähköverkko Oy (etä)
	Ilkka Salonen	VENI Energia Oy (etä)
	Teemu Väre	Fingrid Oyj (kohta 3)
Poissa	Minna Arffman	Fingrid Datahub Oy
	Kimmo Kivikko	Lammaisten Energia Oy
	Mari Eskelinen	Helen Oy

1 Avaus, läsnäolijoiden ja asialistan toteaminen

Kokous avattiin klo 9.01. Ilkka poistui kokouksesta n. klo 10.40. Johanna liittyi kokoukseen klo 9.20.

2 Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistioon ei tullut kommentteja, muistio hyväksyttiin sellaisenaan.

3 Kuormanohjausrajapinnan määrittely älymittareiden kautta toteutettavan ohjauksen mahdollistamiseksi – Teemu Väre

Teemu Väre oli paikalla kertomassa kuormanohjausrajapinnan määrittelystä, joka mahdollistaa älymittareiden kautta toteutettavan ohjauksen. Esityksessä on kerrottu määrittelyn taustasta. Jakeluverkonhaltijat tarjoavat teknisen alustan ja palveluntarjoajat tarjoavat itse palvelun. Työ- ja elinkeinoministeriöstä on annettu Fingridille toimeksianto, jossa määritellään tekninen toteutus. Toimeksianto pohjautuu Fingridille asetettuun velvoitteeseen kehittää sähkökaupan tiedonvaihtoa. Ehdotus kuormanohjausrajapinnan toteutuksesta on toimitettava 30.4.2024 mennessä. Uudessa etämittauslaitteessa tulee olla kuormanohjausrele. Määrittelyprojekti on tällä hetkellä menossa. Toimialalla on myös käynnissä hanke, jossa edistetään rajapinnan kaupallistamiseen liittyviä asioita. Yhteistyö toimialan kanssa tehdään työryhmän kautta, johon kuuluu 5 verkon edustajaa, 5 myyjää, 2 palveluntarjoajaa. ET ja Paikallisvoima toimivat työryhmässä toimialan edustajina.

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 HelsinkiPostiosoite
PL 530
00101 HelsinkiPuhelin
030 395 5000Faksi
030 395 5196Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Rajapinnan tulee olla kustannustehokas, yksinkertainen ja toiminnalliset vaatimukset täyttävä. Materiaalissa on myös projektiin liittyviä rajoituksia. Projektissa ei tutkita millaisia liiketoimintamalleja myyjät ja muut voisivat kehittää. Toteutusvaihtoehtojen vertailun kriteerejä käytiin läpi. Datahubilla tulee olemaan jonkinlainen rooli. Määrittelyssä huomioidaan kaksi näkökulmaa: datahubin teknisen alustan hyödyntäminen ja datahubin hallintomallin hyödyntäminen. Jos rajapinnan toteutukseen saakka edetään, on se pakollinen verkkoyhtiöille. Asiakas voi hankkia palvelun keneltä vaan, sähkösopimus ei vaikuta palveluun ollenkaan. Kuormanohjauspalveluita on jo käytössä, mutta ne eivät mene mittarin kautta. Näin mahdollistetaan palvelu kaikille käyttöpaikoille. Keskusteltiin myös siitä, miten intressiristiriidat ovat hoidettavissa. Verkot eivät ohjaa, vaan kuormanohjaus tulisi kilpailun piiriin. Tästä tulee iso juttu loppuasiakkaiden kuin viestinnänkin kannalta. Vielä on auki, miten siirtymä hoidetaan, saako esimerkiksi verkko ehdottaa miten palvelua tarjotaan. Lisäksi tulee huomioida verkon kuormitus. Tällä hetkellä jakeluverkkoyhtiö huolehtii siitä, että sähkökuormat kytkeytyvät päälle porrastetusti. Myös ohjauksen kytkentä releeseen herätti kysymyksiä. Se jää asiakkaan vastuulle. Vikatilanteista on keskusteltu sen verran, että vastuut jaetaan erilaisissa tilanteissa. Verkkoyhtiö ei lähetä asentajaa saman tien katsomaan missä vika piilee. Kuitenkin kuuden tunnin aikana on aikaa saada ohjaus läpi.

4 Ajankohtaiskatsaukset

4.1 Asiakaspalvelu-Marjut Puukangas

Marjut esittelee aspan ajankohtaiset. Palvelutaso (tiketit, puhelin) on hyvällä tasolla. Muuttumattomia mittaustietosanomiamia on tullut runsaasti ja tämän vuoksi tasevirhelaskentaa muutetaan, jotta seuraavan kerran laskennat saadaan onnistuneesti läpi. Asiakasyhteistyö on edelleen aktiivista. Pääkäyttäjille on avattu oma Teams-kanava. Datahub-blogit on aloitettu. Pääkäyttäjäfoorumin tapaamisen valmistelu on myös aloitettu. Tänä vuonna keskitytään erinomaiseen palvelukokemukseen sekä siihen, että taseselvitys ja tasevirhelaskennat toimivat luotettavasti ja oikein. Palvelutaso pyritään saamaan erinomaiselle tasolle. Asiakassuhdetyö on vuorovaikutteista ja arvoa tuottavaa molemmiin puolin. Tavoitteena on lisäksi vähentää manuaalista ja rutiininomaista työtä ja näin tehostaa toimintaa. Prosesseja, toimintamalleja, järjestelmiä ja ohjeita kehitetään. Asiakkaan eli markkinaosapuolen elinkaaren kuvaus on listalla. Keskusteltiin muuttumattomien mittaustietosanomien määrän pienentymisestä. Puheenjohtaja antoi palautetta, että Datahub-blogisivu ei skaalaudu oikein vanhemmalla Android-puhelimella. Selvitetään, mistä ongelma johtuu.

4.2 Kehitystiimi-Fredrik Södö

Fredrik kävi kehitystiimin ajankohtaiset asiat läpi. Datahubin saatavuus on ollut hyvä. Käyttökatoja ei ole ollut vähään aikaan. Rajattuja haasteita on ollut, joulukuun 15. päivä kansainvälisessä tietoliikenteessä oli ongelmia ulkomailla sijaitsevan ip-osoitteen osalta. Varsinainen ongelma oli datahubin ulkopuolella. Teknisten virheiden poistaminen ovat käytön monitoroinnin fokuksessa. Ongelmatilanteet liittyvät yleensä siihen, miten datahubia käytetään. Sanomia tulee odotettua enemmän, edelleen myös turhia sanomia. Samojen mittaustietojen uudelleenlähetykset seurataan. Samojen mittaustietojen uudelleenlähetys aiheuttaa haasteita tasevirhelaskentaan. Mittaustietojen sanomakoko

seurataan myös. Mittaustietosanomissa tulisi olla 500-2000 transaktiota, tällä hetkellä transaktioita on 80-100 per sanoma. Levytilan käyttö kasvaa odotettua nopeammin.

Asiakaslukot aiheuttavat edelleen ongelmia, vaikka loppuasiakkaiden tietoja ei ole tarpeen päivittää toistuvasti. Lukitustilanteista olemme yhteydessä osapuoleen, ja pyydämme selvittämään mistä jatkuva päivitys johtuu. Sopimusten massailmoituksiin liittyvät aikakatkaisuongelmat nousevat aika ajoin esiin.

Tepaan tulee vapaaehtoisia testitapauksia, joiden tavoitteena on edistää loppuasiakastietojen laatua. Valtuutusten hallinnasta tulee paljon palautetta asiakastapaamisissa ja siihen liittyvää kehitystä suunnitellaan. Itsenäinen aggregaattori on uusi rooli ja siihen liittyvät toiminnallisuudet toteutetaan tämän vuoden aikana.

5 Verkkojen kyselyn tulokset-Fredrik Södö

Fredrik esitteli yhteenvedon kyselytuloksista. Kyselyn tuloksista on tulossa webinaari. 60 verkkoa vastasi kyselyyn. Avoimia kommentteja tuli paljon. Pienet yhtiöt haluavat hyödyntää datahubin mittaustietokantaa enemmän. Mittaustiedon säilytysaika nyt 6 vuotta. Osa vastanneista vastasi sen riittävän, mutta enemmistö oli sitä mieltä, että säilytysaika voisi olla 10 vuotta. Vastausten perusteella uusia rajapintoja ja toiminnallisuuksia tarvitaan. Erilaisille raportointimahdollisuuksille olisi käyttöä. Avoimista kommenteista muutama nosto: on verkkoyhtiöitä, jotka tarvitsevat mittaustietokantaa monelle hyödykkeelle (esim. vesi, kaukolämpö). Usein mitataan muitakin kuin aktiivista energiaa. Omassa järjestelmässä on laskentoja, jotka tulisi siirtää datahubiin.

2/3 vastaajista haluaa mittaustietoa jatkuvalla syötöllä. Järjestelmän tulee kyetä tukemaan molempia vaihtoehtoja. Uutta rajapintaa tulee kehittää nykyisen rajapinnan rinnalle. Esiselvitys on käynnissä CGI:n kanssa, ja tarkoitus on löytää ratkaisuehdotus kesään mennessä. Kustannukset alkavat hahmottua ratkaisun myötä. Keskusteltiin myös siitä osaavatko kaikki ottaa mittaustietoa vastaan streamina, datahubin täytyy myös osata yhdistää ne laajempiin sanomiin.

Seuraavaksi keskusteltiin miten roolia mittaustietokantana pitäisi lähteä edistämään. Validoinnit ja arvioinnit pitää pystyä tuottamaan. Kaikkia mittauksia ei tuoda datahubiin, esim. alueverkon tietoja. Mitkä osiot voidaan siirtää datahubiin. Lisenssien kautta voisi keventää kustannuksia. Laajempaa keskustelua tarvitaan siitä mitä voidaan siirtää datahubiin ja mitä voidaan säilyttää. Myös siitä keskusteltiin, miten mittaustietokanta käsitteenä ymmärretään. Arkistointiaika helpottaa omalta osaltaan, mutta se ei ole merkittävä kustannustekijä. Avoin verkko ja kaukolämpöpuoli myös mukana. Suunta on selkeästi reaaliaikaisempaan mittaustiedon keräämiseen. Data stream on kokemusten mukaan paljon pientä silppua ja dataa tulee paljon. Webinaari järjestetään ensin ja tämän jälkeen mietitään seuraava steppi mittaustietokantaroolin osalta. Tauko pidetään klo 10.12. Kokousta jatketaan klo 10.18.

6 Päivitetty roadmap-Fredrik Södö

Itsenäinen aggregaattori etenee. Sähkönkäytön vertailutiedoista tulee aika ajoin kysymyksiä. Referenssikulutusiasia ei ole edennyt kovin hyvin, vaikka EV:n kanssa on ollut keskustelua asiasta. Tällä hetkellä ei ole mahdollista muodostaa järkeviä kulutuskäyriä datahubissa. On tullut myös kehitysehdotus referenssikäyrien jakamisesta

toimialan käyttöön. Keskusteluun nousee, pitäisikö kaikki mittausalueet käyttöpaikkoihin tuoda datahubiin. Tästä on käynnistynyt hiljattain diplomityö. Työn edetessä herää mahdollisesti enemmän kysymyksiä kuin vastauksia. Kattava selvityksen saaminen vie aikaa eikä selvitystä viedä vielä tekniselle tasolle. Pientuotannon aggregointiin on tulossa muutos taseselvityksessä. Virtuaalisista tuotantoyksiköistä luovutaan. Tämä on hyvä kehityssuunta.

Keskusteltiin, että datapalvelu on erinomainen juttu, mutta vielä täytyy pohtia, miten saadaan hyödynnettyä kaikki se data.

Loppuasiakasportaalin käytettävyyden kehittämisestä on käynnistetty opinnäytetyö.

7

Palvelusopimukset-datahubin saatavuus-Pasi Lintunen

Energiavirasto vahvisti marraskuussa 2023 Datahubin palveluehdot määräajaksi vuodelle 2024. Tämä tarkoittaa sitä, että palveluehdot tulee tänä vuonna vahvistuttaa EV:lla vuodesta 2025 eteenpäin. Tänä vuonna palveluehtojen muutoksissa keskitytään palvelusopimuksessa sen saatavuuden poikkeamisen osalta aiemmin esitetyn vaihtoehdon 2 toteuttamiseen. Sopimusten osalta saatavuuden vaihtoehdon 2 mukainen menettely aiheuttaa muutoksia ainakin sopimuksen liitteisiin palvelukuvaus ja palvelutasot, mutta mahdollisesti muutostarpeita voi tulla myös pääsopimukseen. Road Mapin mukainen valtuutusten kehittäminen voi aiheuttaa muutoksia myös valtuutetun palvelusopimukseen. Valtuutetun palvelusopimuksen ehdot eivät kuitenkaan ole Energiaviraston vahvistamisen piiriin kuuluvia ehtoja. Saatavuuden poikkeamisen vaihtoehdon 2 aiheuttamia muutoksia palvelusopimuksessa käsitellään kehitystyöryhmässä, jonka jälkeen asia tuodaan asiakastoimikunnan käsittelyyn. Palvelusopimuksen muutosten ja päivitysten suunniteltua aikataulusta esiteltiin asiakastoimikunnalle. Tavoitteena on, että palveluehtojen vahvistuspyyntö saadaan toimitettua ennen kesälomia Energiavirastolle vahvistettavaksi. Tämän jälkeen todennäköisesti EV:n toimialan kuuleminen palveluehdoista ja dialogi EV:n kanssa palveluehdoista sisältäen ehtojen vastinepyynnöt ja vastineet. Todennäköisesti EV:n vahvistuspäätösluonnos etenee vielä erikseen toimialan kuulemiseen. Tavoitteena olisi saada loka-marraskuussa 2024 EV:n vahvistuspäätös. Puheenjohtaja kysyi, palataanko milloin asiaan ja kehitystyöryhmän näkemyksiin asioiden osalta. Maaliskuussa on kehitystyöryhmän kokous, jossa kyseisiä asioita käsitellään. Jos maaliskuun loppupuolella on kehitystyöryhmän kokous, niin suunnitelmissa on esittää sopimusmuutosehdotukset kehitystyöryhmälle ja muutosehdotuksiin pyydetään kommentit ja työtä jatketaan niiden pohjalta eteenpäin. Pääkäyttäjäfoorumissa ei käsitellä yksityiskohtaisesti sopimusasioita vaan niitä käsitellään kehitystyöryhmässä. Katselmoinneista muistutetaan myös pääkäyttäjäfoorumilla. Kun uutiskirjeessä uutisoidaan sopimusmuutoksista, niin laitetaan asiasta muistutus myös pääkäyttäjäfoorumin Teams-kanavalle. Datahubin tavoitteena on saada palveluehtojen EV:n vahvistuspäätös pidemmäksi ajaksi kuin vuoden määräajaksi ja esim. kuluvan valvontajakson loppuun asti.

8

Nostoja kehitystyöryhmästä-Marko Juslin

Kehitystyöryhmässä on uusi kokoonpano. Itsearviointi on tehty joulukuussa. Uusi kokoonpano käytiin läpi. Yhtään myyjää eikä palveluntarjoajaa hakenut jäseneksi. Helenin edustaja vaihtui. Itsearviointin tulokset käyty lyhyesti läpi. 11 arviointikohtaa

neljällä eri osa-alueella, vastaajia 6/9. Arvosana 4 molemmin puolin valmistelusta ja asialistan julkaisusta. Osapuolten oman valmistelun onnistuminen sai hieman kriittisempää arvosanaa ja palautetta. Aikataulun kanssa on haasteita, aika ei aina riitä kaikkien ehdotusten läpikäyntiin, mutta halutaan varmistaa, etteivät aiheet ainakaan lopun, kun henkilöt tulevat paikalle ja kriittiset asiat käydään alkuun. Tapaamisen pituus on venytetty jopa viiteen tuntiin. Jotkut kehitysehdotukset vievät paljonkin aikaa, mutta on etukäteen vaikea arvioida, viekö jokin aihe 10 min vai 1 tunnin ja aiheita on paljon asialistalla, joten kokonaisvaihtelu voi olla suurtakin. Kommentointi ja julkaisu saivat hyvän arvosanan. Mm. pöytäkirja on tiivistetympi, ulkopuolisenkin on nyt helpompi lukea pöytäkirjaa. Avoimet kommentit käyty läpi. Keskustelu nähtiin positiivisena. Materiaalit laadukkaita. Kehitysehdotuksiin kaivattiin enemmän esimerkkejä ongelmasta ja tietoa sen haasteiden laajuudesta. Toimintamalli, jossa kaikilta pyydetään kommentti, koettiin hyväksi.

Kehitys etenee hitaasti. Suositeltujen ehdotusten osalta ei ole tiedossa mihin versioon ehdotus tulee, ellei ole tulossa seuraavaan versioon. Versiosuunnittelua pyritään tekemään 9–12 kk ennen version toimitusta. Käsittelymättömien ehdotusten osalta ei ole näkyvyyttä, milloin nämä ovat tulossa käsittelyyn. Tiedottamista näiden osalta tulee kehittää.

Nostoja viimeisimmistä tapaamista ja käsitellyistä kehitysehdotuksista: Joulukuun kokouksessa käsiteltiin kytkennän ja katkaisun ilmoitusta minuutin tarkkuudella. Ohjeistus tarkistetaan, mutta asiaa ei edistetä.

Alityöryhmän tapaamisessa käsiteltiin, että menneisyyteen ei voida ilmoittaa DH-126 ja -127 tapahtumia. Kehitystyöryhmä suositteli, että lähdetään muuttamaan tätä. Netotuslaskenta ja energiayhteisölaskenta suoritetaan uudestaan historian osalta. Koko historia käyttöönotosta lähtien ajetaan uudelleen. Versioon 2.4 versioon tavoitellaan tätä muutosta. Takautuvat muutokset ovat haastavia datahubissa, sillä datahub on rakennettu sillä ajatuksella, että historiaa ei muuteta. Kommentoitiin, että ehdotusten osalta tulee pohtia tarkkaan mikä aiheuttaa manuaalitekemistä. On mietittävä, miten ehdotusten kustannuksiakin tarkastellaan ja arvioitava kriittisesti tarvetta ennen laajempia valmisteluja. Rakenteelliset muutokset, jotka vaikuttavat taserakenteeseen, ovat aina haastavia, mittaustiedon osalta helpompi hallita.

9

Asiakastoimikunnan kyselyn tulokset-Marjut Puukangas

Kysely tehtiin Fingridin toimikuntien kyselymallin pohjalta. Kysyttiin suosittelua, mikä sujunut hyvin ja mitä kehitettävää. 79,7 % vastaajista suositteli asiakastoimikunnan tapaa toimia asiakastoimikunnassa. Vuorovaikutteisuus ja aikataulut sujuvat, mutta toisaalta vuorovaikutteisuus vaatii vielä kehittämistä. Kommunikaation tulee olla selkeää ja ymmärrettävää. Paljon tulee dokumentaatiota, mutta olisi hyvä kertoa miten vaikuttaa yksittäiseen toimijaan. Järjestelmäkehityksen etenemisestä toivotaan viestittävän yleisellä tasolla, enemmänkin kehityksen suuntaviivojen tasolla. Aikataulusuunnitteluun tulee kiinnittää enemmän huomiota. Puheenjohtaja kommentoi, että on mielenkiintoista kuulla miten uudet rekryt vievät asioita eteenpäin. Toivotaan, että ajankohtaisista asioista keskustellaan. Aihe-ehdotuksia tuli myös jonkin verran. Seuraavaan kokoukseen otetaan ryhmätyö, jossa jäsenet voivat yhdessä pohtia mitkä olisivat datahubin kehityssuunnat. Saatiin hyviä kommentteja, jotka otetaan huomioon seuraavissa kokouksissa.

/ Beckman Jenni

6.2.2024

[Arkistotunnus]
[Julkisuusaste]

10 Erovuoroisten arvonta

Viime vuonna oli ensimmäinen rotaatio. Viime vuonna aloittaneet jatkavat kolmivuotiskauden mukaan. Näin ollen VENI Energian edustaja poistuu toimikunnasta. Puheenjohtaja suorittaa arvonnän, jonka mukaan toimikunnan jättävät: Erika Liétzen Caruna Oy ja Mari Eskelinen Helen Oy. Ennen seuraavaa kokousta Fingrid Datahub valitsee uudet jäsenet sekä uuden puheenjohtajan.

11 Jäsenyhtiön esittäytyminen-Oulun Energia Sähköverkot Oy-Anna Pasma

Oulun Energia Sähköverkko Oy piti vuorostaan yritysesittelyn.

12 Muut asiat

Lopuksi päätettiin seuraavien kokousten ajankohdat. Seuraavat kokoukset järjestetään 20.5.2024 klo 9–12, 19.9. klo 9–12 ja 21.11. klo 9–12. Sovittiin, että Jenni lähettää piakkoin tulevien kokousten kutsut.

13 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 11.33.

Jenni Beckman
sihteeri

Liitteet Asiakastoimikunta 01–2024 Asialista
Asiakastoimikunta 01–2024 Asiakaspalvelun ajankohtaiset
Asiakastoimikunta 01–2024 Kehitysyksikön ajankohtaiset
Asiakastoimikunta 01–2024 JVH kyselyn yhteenveto
Asiakastoimikunta 01–2024 Datahub-palvelujen roadmap
Asiakastoimikunta 01–2024 Palvelusopimukset, datahubin saatavuus
Asiakastoimikunta 01–2024 Datahub Kuulumiset kehitystyöryhmästä asiakastoimikunta
Asiakastoimikunta 01–2024 Asiakastoimikunnan itsearvioinnin tulokset
Asiakastoimikunta 01–2024 Kuormanohjausrajapinnan määrittely

Jakelu Asiakastoimikunta